

**Міністерство освіти і науки України**  
**Сумський національний аграрний університет**  
**Юридичний факультет**  
**Кафедра правознавства та філософії**

**Робоча програма (силабус) освітнього компонента**  
**Філософія науки та інноваційного розвитку**

Статус **обов'язковий**


Реалізується в межах освітньої програми

**Освітньо-професійна програма зі спеціальності 101 «Екологія» освітній**  
**ступінь «магістр»**

за спеціальністю **101 Екологія**


на другому (магістерському) рівні вищої освіти

**Суми – 2023**

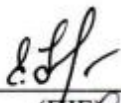

Розробник:  Корнієнко О.М., к.філос.н, доцент, доцент кафедри  
філософії та соціально-гуманітарних дисциплін

Погоджено:

Гарант освітньої програми  К.С. Кирильчук  
(підпис) (ПІБ)

В.п. Декана факультету, де реалізується освітня програма  О.М. Бакуменко  
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

  
(ПІБ)  
  
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,  
ліцензування та акредитації

 (  )  
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 21.06 2023 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ									
1.	Назва ОК	Філософія науки та інноваційного розвитку							
2.	Факультет/кафедра	Юридичний/ Правознавства та філософії							
3.	Статус ОК	Обов'язковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	ОПП зі спеціальності 101 «Екологія» освітній ступінь «магістр»							
5.	ОК може бути запропонований для								
6.	Рівень НРК	7 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	1-й семестр, 1-15 тиждень							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5,0							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.
		30	2	30	-			90	148
10.	Мова навчання	українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Корнієнко Олександр Миколайович							
11.1	Контактна інформація	E-mail: korns_1966@ukr.net							
12.	Загальний опис освітнього компонента	«Філософія науки та інноваційного розвитку» покликана надати студентам вихідні знання з організації дослідницької роботи, у використанні загальних методів наукового пізнання і застосування формально-логічних законів і філософських принципів при обробці, осмисленні та узагальненні результатів наукових досліджень.							
13.	Мета освітнього компонента	Формування у студентів загальних уявлень про історію розвитку конкретної галузі науки і філософії наукового пізнання взагалі, про методологію наукової творчості, про основні положення, що характеризують дослідницьку роботу як кваліфікований науковий пошук у тій чи іншій галузі науки.							
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Передумови відсутні							
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності здійснюється відповідно до <b>«Кодексу академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету»</b> <a href="http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf">http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf</a> При порушенні академічної доброчесності здійснюється зниження результатів оцінювання іспитів, контрольних робіт тощо; повторне проходження оцінювання контрольних робіт, іспитів; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо)							
16.	Посилання на курс у системі Moodle	<a href="https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3973">https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3973</a>							

**2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ**  
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 101 ЕКОЛОГІЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)					Як оцінюється ДРН
	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	
ДРН 1. Знати історію становлення і розвитку науки як суспільно значимого явища; основні, поняття, принципи і категорії наукового знання; філософсько-світоглядні основи, якими керувались науковці у створенні своїх інноваційних теорій	+					Поточний контроль, підсумковий контроль (екзамен)
ДРН 2. Вміти відстоювати свою наукову позицію, спираючись на теоретико-методологічну базу фундаментальних наук.		+				Поточний контроль, підсумковий контроль (екзамен)
ДРН 3. Вміти робити аналіз найважливіших теоретичних проблем сучасної науки.			+			Поточний контроль, підсумковий контроль (екзамен)
ДРН 4. Вміти пов'язувати розвиток науки з розвитком духовно-творчого потенціалу людства, спрямованого на формування і практичне використання інновацій.				+		Поточний контроль, підсумковий контроль (екзамен)
ДРН 5. Застосовувати набуті знання в науковій діяльності, застосовувати практичні навички аналізу того чи іншого методу наукового пошуку.					+	Поточний контроль, підсумковий контроль (екзамен)

### 3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література	
	Аудиторна робота						Самостійна робота			
	Лк		П.з / семін. з		Лаб. з.					
	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.		
<b>Тема 1.</b> Філософія науки як галузь філософського знання	2	2	2					6	8	6.1.1 (1,2); 6.1.2 (1); 6.3 (1)
<b>Тема 2.</b> Історичні типи взаємозв'язку філософії і науки	2		2	2				6	8	6.1.2 (1); 6.3 (1)
<b>Тема 3.</b> Природа науки. Специфіка наукового знання	2	2	2					6	8	6.1.1 (1,2); 6.1.2 (1); 6.3 (1)
<b>Тема 4.</b> Наука як соціальний інститут	2		2	2				6	8	6.1.1 (1,2); 6.1.2 (1); 6.3 (1)
<b>Тема 5.</b> Генеза наукового знання. Класична наука і її характеристика.	2	2	2					6	8	6.1.1 (1,2); 6.1.2 (1); 6.3 (1)
<b>Тема 6.</b> Некласична і постнекласична наука.	2		2	2				6	8	6.1.1 (1,2); 6.1.2 (1); 6.3 (1)
<b>Тема 7.</b> Структура наукового пізнання. Форма і методи емпіричного дослідження.	2	2	2					6	8	6.1.1 (1); 6.1.2 (1); 6.3 (1)
<b>Тема 8.</b> Теоретичний і метатеоретичний рівні науки.	2		2					6	10	6.1.1 (1); 6.1.2 (1); 6.3 (1)

<b>Тема 9.</b> Проблема істини у філософії і науці.	2		2	2			6	8	6.1.2 (1).
<b>Тема 10.</b> Етичні проблеми науки.	2		2				6	10	6.3 (1); 6.3 (1)
<b>Тема 11.</b> Специфіка філософсько-методологічних проблем біології.	2		2	2			6	8	6.1.1 (1)
<b>Тема 12.</b> Ідея розвитку в біології.	2		2				6	10	6.1.1 (1)
<b>Тема 13.</b> Сутність живого і проблема походження життя.	2		2				6	10	6.1.1 (1)
<b>Тема 14.</b> Феномен інновацій і його дослідження	2	2	2				6	8	6.1.1 (2)
<b>Тема 15.</b> Соціальна природа інновацій	2		2				6	10	6.1.1 (2)
<b>Всього</b>	<b>30</b>	<b>10</b>	<b>30</b>	<b>10</b>			<b>90</b>	<b>130</b>	

#### 4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u> )	Кількість годин		Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u> )	Кількість годин	
		Ст.	Заоч.		Ст.	Заоч.
ДРН1-ДРН5	Пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, евристичний метод, дослідницький метод. Лекції, семінари.	60	20	<i>Проблемний</i> (проблемно-інформаційний), <i>частково-пошуковий</i> (евристичний), <i>дослідницький</i> . Підготувати доповідь, реферат, конспектувати літературні джерела: книги, статті.	30	70

#### 5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

##### 5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Модуль 1 – тест множинного вибору	27 балів/20 %	За затвердженим графіком
2.	Модуль 2 – тест множинного вибору	28 балів/20 %	За затвердженим графіком
3.	Проміжна атестація (денна)- тест множинного вибору	15 балів /15 %	За затвердженим графіком
4.	Екзамен – тест множинного вибору	30 балів /30 %	За затвердженим графіком

### 5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<16 балів	16 – 19 балів	20 – 23 балів	24 – 27 балів
Модуль 1 – тест множинного вибору	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Модуль 2 – тест множинного вибору	<17 балів Менше 60 % правильних відповідей	17 – 20 балів 60 % - 74 % правильних відповідей	21 – 24 балів 75 % - 89 % правильних відповідей	25 – 28 балів 90-100 % правильних відповідей
Проміжна атестація - тест множинного вибору	<9 балів Менше 60 % правильних відповідей	9 – 10 балів 60 % - 74 % правильних відповідей	11- 13 балів 75 % - 89 % правильних відповідей	14 – 15 балів 90-100 % правильних відповідей
Екзамен – тест множинного вибору	<18 балів Менше 60 % правильних відповідей	18 - 22 балів 60 % - 74 % правильних відповідей	23 – 26 балів 75 % - 89 % правильних відповідей	27 – 30 балів 90-100 % правильних відповідей

### 5.2.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Письмове опитування після вивчення кожної теми ОК	щотижня
1.	Усний зворотній зв'язок від викладача на письмове опитування поточного контролю	щотижня
2.	Усний зворотній зв'язок від викладача та студента після доповіді чи презентації реферату	щотижня
3.	Моніторинг діяльності студента (оцінка викладача, самооцінка студента)	щомісяця

## 6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

### 6.1 Основні джерела

#### 6.1.1 Підручники посібник

1. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С.

Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. – 607 с.



<http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Methodol.pdf>

2. Філософія науки : підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. – 255 с.

<http://philsci.univ.kiev.ua/biblio/Phil-science.pdf>

#### 6.1.2 Методичне забезпечення

1. Корнієнко О.М. Філософія науки. Конспект лекцій для студентів денної і заочної форм навчання ОКР «Магістр» / Суми, СНАУ, 2023 рік, 186 с.

2. Корнієнко О.М. Філософія науки. Методичні вказівки щодо проведення семінарських занять для студентів спеціальності № 7.130102 «Агрономія» ОС «Магістр»/ Суми, СНАУ, 2017 рік 14 с.

#### 6.1.3 Інші джерела

Електронні ресурси

1. <http://www.philosophy.ru/>

2. <https://plato.stanford.edu/>

#### 6.2 Додаткові джерела

1. Carnap Rudolf. An Introduction to the Philosophy of Science. Dover Publications, 1995

2. Кун Т. Структура наукових революцій. -К.: Port-Royal, 2001. - 228 с.

3. Merton, Robert K. 1979 [1942]. «The Normative Structure of Science» In The Sociology of Science: Theoretical and Empirical Investigations. Chicago: University of Chicago Press

4. Поппер Карл (2021). Логіка наукового відкриття. Огляд деяких фундаментальних проблем / Пер. з англ. О. Оліфер. *Актуальні проблеми духовності*, (22), 170-192.

5. Сучасна зарубіжна філософія: Течії і напрямки: Хрестоматія/ Упоряд. В. В. Лях, В. С. Пазенок. - Київ: Ваклер, 1996. - 428 с.

6. Feyerabend, Paul. Against Method. 4th ed., New York, NY: Verso Books, 2010.

#### 6.3 Програмне забезпечення

1. Дистанційна платформа Moodle

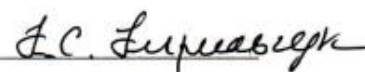
<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3973>

## РЕЦЕНЗІ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ

### *Філософія науки та інноваційного розвитку*

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		

Член проєктної групи ОП «Екологія»

(підпис)

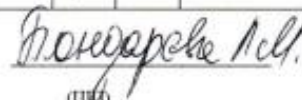
(ПІП)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної	✓		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	✓		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	✓		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	✓		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	✓		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	✓		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	✓		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	✓		
Література є актуальною	✓		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	✓		

Рецензент (викладач кафедри екології та ботаніки)



(підпис)



(ПІП)